

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘEROV,
VELKÁ DLÁŽKA 5, 750 02

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ BODY:

- Nový školní rok
- 50 let školy
- Říjen
- Nová témata
- Aktuality
- Obrázky

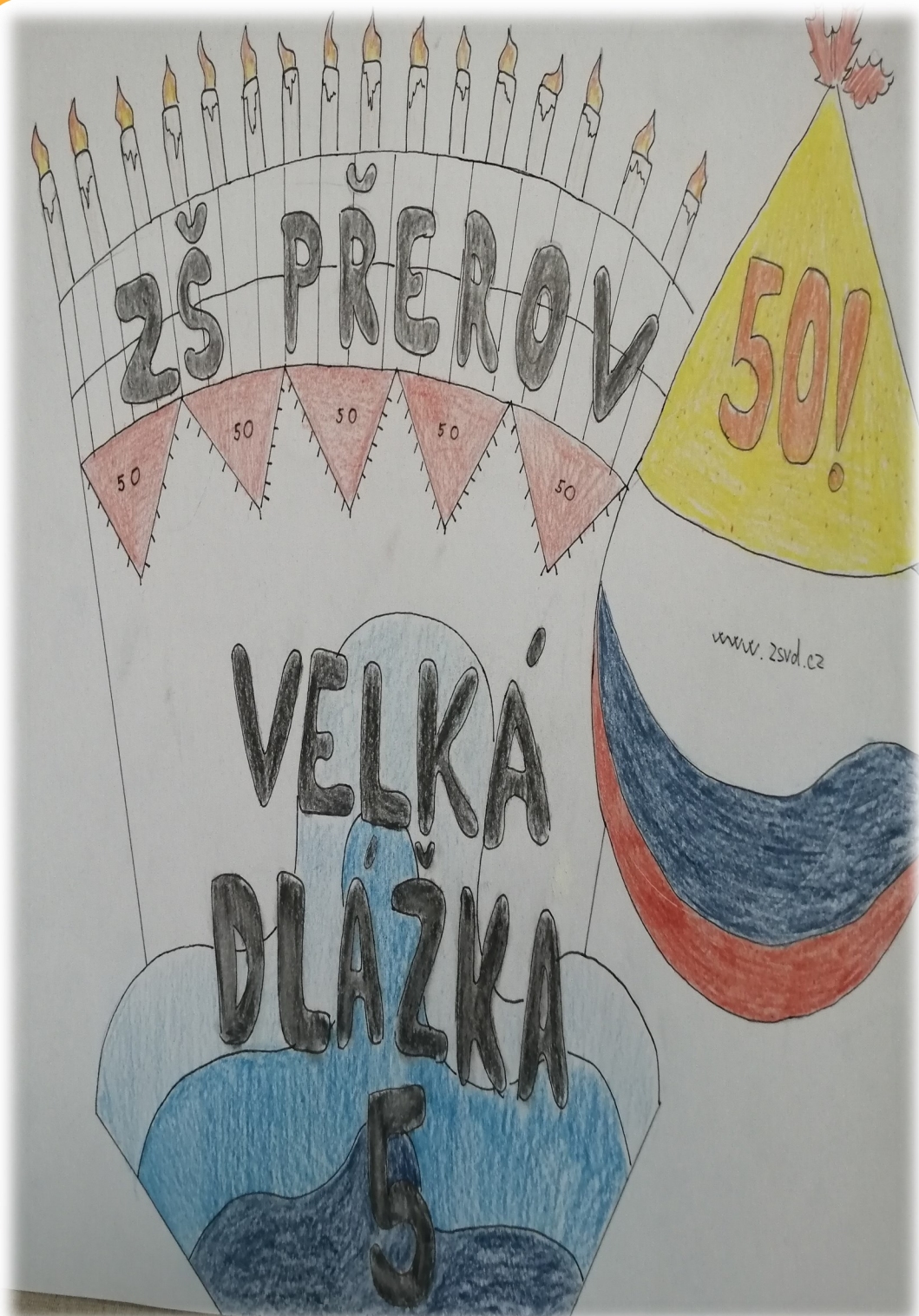
UVNITŘ
TOHOTO
VYDÁNÍ:

Aktuality	3
Co se děje v Přerově	6
Státní svátky	8
Rozhovory	9
Filmový koutek	11
Herní koutek	12
Jídelní okénko	13
Streetwear	16
Sportovní okénko	17
Jazykové okénko	19
Redakce	20

MATES

VYDÁNÍ I.

ŠKOLNÍ ROK 2021/2022

Autor obrázku: Eliška Holíková (9.A)

Nový školní rok je před námi

...již 50 let jsme tady pro vaše děti

1971 - 2021

www.zsvd.cz

skola@zsvd.cz

Naši milí čtenáři,

prázdniny jsou již dávno za námi, nový školní rok přivítal na naší škole prvňáčky a ostatní ročníky se mohly těšit na to, že jsou zase o třídu výš.

Rok 2020/2021 byl hodně hektický a většina výuky probíhala online.

Ale jelikož jsme všichni moc šikovní a sehraní, zvládli jsme to.

Věříme, že letos už nás žádná online výuka nečeká, a kdyby přece jen, jsme připraveni.

Je to přesně padesát let, co byla naše škola otevřena a zpřístupněna prvním žákům. Budeme proto rádi, když s námi tuto velkou událost budete během celého školního roku

sledovat.

Mnoho věrných reportérů nás opustilo a pokračuje dále v budování své kariéry, ale nesmutníme a máme pro vás, čtenáře, reportéry nové.

Snad budete s naším prvním číslem spokojeni a najdete si v něm každý to „své“.

Celý náš tým vám přeje mnoho úspěchů a dobrých známek.

Děkujeme za vaši přízeň.

Redakce MATES

Aktuality z Dlážky

1.září jsme již po padesáté přivítali nové prvňáčky. Doufáme, že se jim u nás na škole líbí a jejich mise „základka“ bude úspěšná.

Vše se vydařilo na jedničku s hvězdičkou, jak počasí, tak celá organizace.

Ozdravné pobyty v Beskydech

Během října a začátkem listopadu se žáci naší školy zúčastnili šestidenního ozdravného pobytu, který byl zaměřený na poznávání základních ekosystémů, ve kterých žijeme. Celý týden probíhal převážně v terénu, v přírodě a plnil se environmentální program – CESTA DO ŘÍŠE FANTAZIE. Všichni účastníci poznali krásnou přírodu Beskyd a

odnášejí si nezapomenutelné zážitky.

Beseda o toleranci ve 3.B

V pondělí 18.10. nás navštívil pracovník PPP Přerov. Dvě hodiny jsme dělali nejrůznější aktivity zaměřené na spolupráci a prohloubení vzájemných vztahů ve třídě. Všechny tyto činnosti vedly k tomu, abychom pochopili, co je to tolerance. Děti aktivně spolupracovaly a hry se jim moc líbily.

Zdroj: zsvd.cz

„Ať už říkají cokoli, ve skutečnosti mají žáci i učitelé školu rádi: jsou tam přestávky.“

Eduard Bass

REGIOKLUB—kurz keramiky

Keramiky
s Hanou Blazkovou

- **Kde?** ZŠ Přerov
Velká Dlážka, učebna V4V
- **Kdy?** 6.10., 20.10., 3.11., 1.12., 15.12.
v čase: 14:15 - 15:45
- **zájemci zasílejte přihlášky na:**
(do konce září) jana.stefanova@zsvd.cz

Porádá
Regio klub

Vycházka s Davidem Hufem

V pátek 29. října se uskutečnila vycházka s Davidem Hufem, které se zúčastnilo 10 aktivních žen v rámci Regio klubu.

Vše zařizovala paní učitelka Jana Štefanová. Všichni byli nadmíru spokojeni.

KRAJSKÉ KOLO LOGICKÉ OLYMPIÁDY 2021/2022

V pátek 5. listopadu 2021 se pod záštitou Mensy ČR konalo v Národním domě v Prostějově krajské kolo logické olympiády, kam se sjelo celkem 150 studentů tří kategorií. Celé dopoledne žáci soutěžili ve třech disciplínách. Nejprve vypracovali písemný test zaměřený na nestandardní logické úlohy, poté řešili testové otázky a v závěru poměřili své síly v tzv. promítané, ve které rozhoduje rychlost a bystrá mysl. Ukázalo se, že soutěž není založena na naučených znalostech, ale na schopnosti samostatného logického myšlení a při řešení zapeklitých úloh je třeba použít kreativní přístup.

Naši školu v kategorii A reprezentoval Tomáš Sahaj (4.B), který obsadil krásné 6. místo. Do republikového finále, konajícího se v Míčovně Pražského hradu, se mu probojovat nepodařilo, neboť z Olomouckého kraje postupovali pouze tři nejlepší.

Gratulujeme k úspěchu a děkujeme za reprezentaci naší školy!

Přerov

**Karel Jaromír
Maška**

Přerov je rod-
né město vět-
šiny z nás. Tím
pádem se nás
jeho historie
týká.

Kdyby se totiž
jistě události
nestaly či byly
jiné, tak by tu
vůbec nemu-
selo stát.

Začneme lovci

mamutů v Předmostí.

Cca. 26—27 tis. let př. n. l.

Lovci mamutů v Předmostí - zde
byl nalezen nový druh člověka
Homo- Predmostensis.

Před cca 26-27 tisíci lety byla

oblast v Předmostí
velmi oblíbená mezi
našimi předchůdci.

Předmostí mělo totiž
výhodnou polohu na
cestě migrujících zví-
řat.

Zvířata procházela
kolem řeky Bečvy, za-
tímco lovci stáli na
vyvýšenině Skalka,
která jim poskytovala
rozhled a zázemí.

Jeden z nejvýznamněj-
ších nálezů z té doby
vůbec objevil Karel
Maška roku 1894 a to
hrob dvaceti pravě-
kých lidí.

Tehdy ještě pan Maška ne-
věděl, že objevil nový „druh
pračlověka“, který později
odborníci nazvali jako Ho-
mo Predmostensis.

Předtím i potom se v této
lokality nacházelo velké
množství kostí mamutů i
jiných zvířat, též i předměty
denní potřeby tehdejších
obyvatel a jejich „raného
umění“, např. přívěšek z
mamutoviny.

Alžběta Kilkovská (7.A)

Zdroj:[https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99edmost%C3%AD_u_P%C5%99erova_\(archeologick%C3%A1_lokalita\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99edmost%C3%AD_u_P%C5%99erova_(archeologick%C3%A1_lokalita))

<https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/historie-mesta/>

+informace z městského informačního centra Přerov

Novinky v Přerově

- **Velká pardubická se povedla, vyhrál Pavel Složil mladší z Přerovska.**

- Poslední dobou se obyvatelé Přerova potýkají se zloději kol. Lidé se do pátrání zapojují sami.

Na Velké Dlážce je otevřený nový kruhový objezd, který v noci svítí.

- 28. října se uskutečnil na řadě míst Sokolský běh, nebylo tomu jinak ani v Přerově.
- Covid—19 na Přerovsku dost zesílil, Olomoucký kraj je jeden z nejpostiženějších. Ale ani to nezabránilo lidem navštívit hřbitovy a uctít památku svých zesnulých. Na okrasu zde byly vysázeny nové keře.

Svátek 28. září

Den české státnosti je český státní svátek, který připadá na 28. září. Toto datum je zároveň svátkem sv. Václava, přemyslovského knížete, patrona Čech a Moravy a jednoho z tradičních symbolů českého státu. Svátek připadá na den jeho zavraždění asi v roce 935 za účasti Václavova bratra Boleslava. Někdy se k tomuto datu také připomíná rok 995, kdy byla za Boleslava II. dobytá Libice a vyražena většina Slavníkovců, což v důsledku vedlo k upevnění raného českého státu.

Státní svátky

Svátek 28. října

Den vzniku samostatného československého státu.

Zástupci Národního výboru československého zveřejnili prohlášení o vzniku Československa a vydali zákon o zřízení samostatného státu.

Listopad

17

Den boje za svobodu a demokracii

Svátek 17. listopadu

Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva (slovensky: Deň boja za slobodu a demokraciu) je **státní** svátek České republiky a **státní** svátek Slovenské republiky, který se slaví každoročně 17. **listopadu**. V České republice je daný dle § 1 zákona číslo 245/2000 Sb.

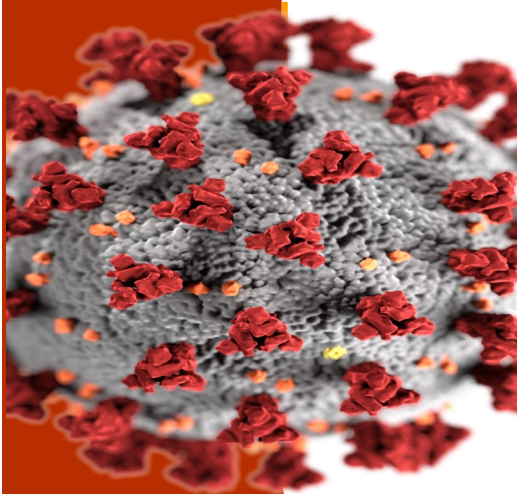

Letos tento státní svátek vychází na středu.

Rozhovory se spolužáky

Zjišťovali jsme, jak spolužáky poznamenal „covidový lockdown“

COVID-19

Co to znamená, když v řadě třiceti netopýrů, visících hlavami dolů, sedí jeden s hlavou vzhůru?
Omdlel!

Source: <https://czechtheworld.com/nejlepsi-vtipy-pro-deti/#ixzz7BFQkRk2M>

Otázky: 1. Jak se ti líbila online výuka?

2. Jak sis užil/a prázdniny?

3. Jak se ti daří ve škole po lockdownu?

Anna Remišová

1. Špatné známky – horší učení, online výuka chaotická a nebavila mě
2. Soustředění s kamarády, dovolená Lipno, bylo to tam moc moc super, měla jsem Mojito nealko.
3. Třída je docela fajn - kluci se mě bojí, ale mám tu hodně kamarádky.

Známky teď po prázdninách: zatím nejhorší 3, jinak dobré.

Daniel Zátka

1. Online výuka mě bavila, protože bylo málo hodin.
2. Byl jsem v Praze a v Aquaparku Moravia a hrál jsem hry na počítači.
3. Mega dobrá je tu sranda. Mám rád předměty MAT, PŘP, TVE

Oblíbená učitelka: Eliška Sahajová - Přírodopis

Simona Švábová

1. Nebavila mě, nebylo to těžké, ale víc mě to baví a jde ve škole.
2. Byla jsem na chatě a u tety byl to tam moc super, mám plno zážitků a také jsem byla ve Zlíně a tam jsme malovali trika.
3. S třídou jsem spokojená, mám tu hodně kamarády.

Když slon sedí na plotě, jaký je čas?

Čas vyměnit plot.

Source: <https://czechtheworld.com/nejlepsi-vtipy-pro-deti/>

#ixzz7BFRp4xeS

Roman Oračko

1. Online výuka dobrá, ale ne vše na ní bylo dobré.
2. Byl jsem v Egyptě, bylo to tam moc hezké a užil jsem si to tam. A potom jsem byl v Praze a tam to bylo také moc hezké.
3. Znamky jsou špatné, ale moc se neučím, proto jsou špatné. Třída je moc dobrá - kamarádi jsou tu úžasní. (Všem беру věci, ale jenom ze srandy a pak jim to vrátím.)

Rozhovor s paní učitelkou Dokoupilovou

1. Koníčky: sport, kolo, čtení knížek, příroda

2. Domácí mazlíčci: Mám dva papoušky, jsou strašně uřvaní.

3. Naše třída (6.A): Bude to fajn, zatím trochu uřvaní, ale šikovní.

5. Nejoblíbenější předmět: Matematika

6. Oblíbené jídlo v jídelně: je jich určitě dost, třeba krupice.

Jak se Vám líbilo učit online?
Nebylo to ono, ve škole je podstatně efektivnější i jednodušší něco vysvětlit a poradit. Doufám, že se online výuka nevrátí.

Mgr. Radana Dokoupilová

Valérie Davídková, Eliška Řeháková, 6.A

Filmový koutek

Přebal nového filmu

Za loňský rok 2020 se toho ve filmové branži moc nestalo, ale letošek byl a bude, co se týče filmů, velice povedený. Doposud nás mohlo zaujmout třeba nové Rychle a Zběsile nebo Black Widow (Černá vdova). Nyní se však budeme bavit o nejnovějším snímku s Jamesem Bondem od režiséra Caryho Fukunaga, a to Není čas

zemřít. Tento film je celkově dvacátý pátý film, který pojednává o fiktivní postavě Jamese Bonda, ve které opět exceluje výborný herec Daniel Craig, ten již po páté ztvárňuje tuto postavu akčního agenta přezdívaného 007.

Ve filmu James Bond, agent 007, skončil aktivní službu a užívá si

zasloužený odpočinek na Jamajce. Klid však nemá dlouhého trvání – objeví se totiž jeho starý přítel Felix Leiter ze CIA a požádá ho o pomoc. Mise na záchranu uneseného vědce se ukáže být zářnější, než se na začátku zdálo. Bond se během vyšetřování dostane na stopu nevyzpytatelného zločince, který disponuje nebezpečnou a velmi ničivou novou technologií.

Zajímavost na závěr

Ve filmu byly použity dokonce čtyři modely automobilky Aston Martin. Jde o nejkoničtější model DB5 (cena 81 miliónů Kč) známý z Goldfinger (1964), dále V8 (cena 3 milióny Kč), který se objevil například v Dech života (1987) a o dva zbrusu nové, DBS Superleggera (cena 7 miliónů Kč) a Valhalla (cena 17 miliónů Kč) dohromady auta za více jak 108 miliónů Kč.

Aston Martin DB5

Matěj Hlavačka (8.A)

Zdroje: Není čas zemřít (2021) | ČSFD.cz (csfd.cz)
Není čas zemřít – Wikipedie (wikipedia.org)

Herní koutek—Apex Legends

Apex Legends je battle royale s hrdiny, je zde ale i dravé střílení a rychlý pohyb. Ty jsou hrdinům nadřazený a celek může

působit možná až příliš hardcore. Nicméně hra vás za chyby netrestá, například jako PUBG. Nežřídka dostanete ještě druhou šanci a často vám pomohou právě unikátní schopnosti hrdinů. Díky svému vzhledu a jedné pasivní,

jedné aktivní a jedné ultimátní schopnosti. Hrdinové tu totiž nejsou nijak vázáni na jednu specifickou zbraň nebo typ zbraně.

Eva Mikuláčková (8.A)

Novinky

Novým hrdinou v Apex Legends bude Ash! Trailer na novou sezónu dorazí brzy.

Zdroje: <https://games.tiscali.cz/recenze/apex-legends-recenze-nastupujiciho-krale-battle-royale-324262>

Herní vtipy

Ptá se hráč druhého: „Jak to, že se mnou pořád vyhráváte?“

„To bude tím, že vy se mnou pořád prohráváte.“

Víte, z čeho vznikla hra Kámen, nůžky, papír? Ze hry Papír, nůžky, kámen. A té ještě předcházely hry podobné...

Jídelní okénko

Vážení čtenáři,

s dnešními recepty se ponoříme do jihoasijské kuchyně, kuchyně vůní, chutí a obrovské rozmanitosti. Představíme si hned dva recepty, které zaručeně musíte vyzkoušet a nejsou vůbec k zahození. Když už máme ten větrný studený podzim a zahrádku sklizenou, tak si připravíme sladkou tečku na závěr z toho, co jsme vypěstovali a sklidili.

První, sláný pokrm, je typický pro jihovýchodní kuchyni a je znám po celém světě. Tom yum koong, tento recept se dědí z generace na generaci a v doslovném překladu to je pikantní krevetová polévka.

V Thajsku je velice oblíbený jak místními, tak i turisty. Dnes existují

různé verze tohoto pokrmu (např. se smetanou nebo kokosovým mlékem), ale ten správný má být přesně takhle.

Ten druhý je naopak sladký, mango s lepkavou rýží. Typicky sezónní jídlo připravené z manga a lepkavé rýže v kokosovém mléce. Zde Vám představuji recepty: Dobrou chuť :)

Co nás zajímá?

Slané: Tom yum koong (ต้มยำกุ้งน้ำข้น)

Ingredience:

10 velkých krevet

2-3 stonky citronové trávy

Galangal (Ize nahradit zázvorem)

1,5 l vody

6 kafrových limetkových lístků

100-150g houby (žampiony, shimaji, hlíva ústřičná, straw mushrooms, neboli slámové houby atd...)

Podle chuti rybí omáčka

Podle chuti limetková šťáva

1 hrst koriandru

Pár chilli papriček (podle toho, jak to máme rádi pálivé)

2-3 lžíce chilli pasty

Tipy a rady:

V tom yum nesmí chybět tři nejdůležitější ingredience: stonky citronové trávy, galangal a kafrové limetkové lístky.

Řídíme se instrukcí: kolik dáme rybí omáčky, tolik musí být limetkové šťávy

Musí být vyváženost slané a kyselé chuti, jedině tak to má být.

Postup:

1. Krevety očistíme, odděláme hlavičky a krunýře a zbavíme se černého střívka.
2. Do hrnce dáme hlavy a krunýře krevet, přidáme trošku vody a opékáme do zrudnutí, poté přidáme vodu a vaříme 15-20 min. Vyjmeme z hrnce.
3. Mezitím si nakrájíme citronovou travu na větší kusy, galangal na 1cm plátky (stačí 5-10 plátků), houby nakrájíme na čtverečky, 2-3 lžíce chilli pasty, chilli papričky buď nakrájíme najemno nebo je můžeme podrtit v hmoždíři a kafrové lístky potrháme, tím dodáváme chuti větší aroma.
4. Všechny ingredience, co jsme si předpřipravili a nakrájeli, dáme do hrnce zhruba na 5 min. vařit. Vývar lze scedit nebo můžeme pro estetiku a chuť nechat komponenty v něm. Přidáme očištěné krevety.
5. Vaříme do změknutí a dochutíme rybí omáčku nakrájeným koriandrem a limetkovou šťávou. Podáváme s rýží.

Sladké: lepkavá rýže s mangem ข้าวเหนียวมะม่วง

Ingredience:	1 a ½ lžičky soli	Pandan není potřeba,
250g lepkavé rýže	1/2 -1 lžíce rýžové	v thajské a jihoasijské
1 pandan	mouky	kuchyni je běžně užíván
375g kokosového mlé- ka	TIPY a RADY: Do koko- sového mléka lze přidat	pro svoji aromatickou
180g cukru krupice (pokud máte rádi slad- ké, tak i více)	i více soli, chuť má být na začátku trošku slaná a pozvolně se vytrácet.	vůni a barvu, jeho listy jsou běžně používány, jako přírodní barvivo, dále má výborné vlast- nosti (léčí a pomáhá imunitnímu systému).

Postup

1. Několikrát opláchneme rýži, až bude voda úplně čistá a průsvitná, poté je potřeba rýži ponechat ve vodě 5 hod.
2. Do hrnce dáme vařit vodu, přidáme listy pandanu (pokud nemáme, není potřeba) a povaříme. Rýži scedte a nechte okapat, dejte ji zpět do cedníku a vařte nad párou 20 min. do změknutí, po 10 min. zkontrolujeme rýži a promícháme ji.
3. Připravíme si základ na kokosový nálev do rýže, dáme do hrnce 225 g kokosového mléka a přidáme 180 g cukru a 1 lžičku soli (můžeme opět přidat pandan nebo kapku pandanového extraktu). Je lepší promíchat ještě před tím, než zapneme plotýnku (směs nesmí být horká, pouze vlažná, jinak by se nám mohlo kokosové mléko zdrcnout). Až bude cukr rozpuštěný, máme hotovo.
4. Uvařenou rýži dáme do jakékoliv mísy, hrnce...a nalejeme do ní vlažný nálev, který jsme si již připravili. Promícháme a necháme odpočinout 10 min., poté opět promícháme a necháme ještě 10 min. odležet. Rýže s kokosovým nálevem by měla držet pohromadě a vytvořit hustou směs.
5. Uděláme si zálivku, do hrnce dáme ½ lžičky soli, lžičku rýžové mouky, 150 g kokosového mléka. Přivedeme k varu a mícháme tak dlouho, dokud nám směs nezhoustne.
6. Servírujeme nakrájené mango se sladkou rýží a zálivkou.

Ganvara Pavelková (9.A)

Streetwear

Streetwear, v doslovném překladu „pouliční oblečení“, je osobitý styl oblékání, které má původ v subkultuře basketbalistů a surfařů, která se dále rozrostla o prvky hip-hopu a japonské street módy.

Tento styl se však neustále vyvíjí, protože je založen na současné populární kultuře a na současném dění. To je důvod, proč je trochu problém jej přesněji defi-

novat. Přesto existují znaky, podle kterých můžeme streetwear identifikovat.

Základním znakem je, že se jedná hlavně o oblečení pohodlné a ležérní, jako je třeba kšiltovka, tričko a džínny, plus nějaké tenisky k tomu.

Taky se dají snadno poznat podle velikých

barevných potisků, které obsahují logo nebo jméno značky.

Ačkoliv je to oblečení určené na každodenní nošení, najdou se i takové celebrity jako třeba Kanye West nebo Pharrell Williams, kteří si jej klidně vezmou i na červený koberec.

Beáta Moudrá (8.A)

Sportovní okénko

131. Velká pardubická

Co nás zajíma?

Velká pardubická je závod, konající se každoročně vždy druhou říjnovou nedělí na dostihovém závodišti v Pardubicích. Patří mezi nejtěžší dostihy v Evropě. Jde o sportovní událost s nejdelsí sportovní tradicí v Česku. Na počátku koňských dostihů byly hony. Vyšší šlechta oblečená do barevných kabátů se smečkou psů a na koních pronásledovala zvěř a překonávala přitom různé přírodní překážky. Tento druh zábavy se brzy stal oblíbeným i v Čechách.

První Velká pardubická steeplechase se běžela 5. listopadu 1874 o 800 0 zlatých. Na startu stálo 14 koní. Vítězství si nakonec odnesli plnokrevný hřebec Fantome s anglickým žokejem Georgem Sayersem v sedle. Dostih dokončilo pouhých 7 koní. První obětí dostihu se stal Strizzel, který si na bulfinši zlomil vaz. Průběh dostihu a výsledek vzbudily ohlas nejen v českých zemích.

Nebezpečný Taxisův příkop, na kterém přišly o život desítky koní, byl letos přestavěn tak, aby se

nikdo nezranil. I přesto byl závod letos velmi drsný a někteří jezdci nedokončili závod (Jan Falstejk).

Letošním vítězem se stal radslavický rodák Pavel Složil s koněm jménem Talent.

David Blaha (7.A)

Zdroje: <https://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-velka-pardubicka/379068/>

ZŠ Velká Dílžka je vzdělávací instituce podporující všestranný a harmonický rozvoj svých žáků. Škola disponuje dobrým zázemím pro vzdělávací a mimoškolní aktivity, kvalifikovaným personálem. Nabízí mimo jiné sportovní programy zaměřené na volejbal a plavání.

...opravdu jsme škola, která
dlouhodobě podporuje sport
a zdravý životní styl.

Dlouhodobě aktivně spolupracujeme
s místními sportovními kluby
a v oblasti výuky, výzkumu
a aplikace nových poznatků
s Fakultou tělesné kultury
Univerzity Palackého v Olomouci

Jazykové okénko

Trick or Treat

What's the secret message?

isllcollective.com

Mgr. Barbora Nebojšová, Mgr. Lucie Lyková

Redakce

Ellen Hlávková—6.B

Valerie Davídková—6.A

Eliška Řeháková—6.A

Alžběta Kilkovská—7.A

David Blaha—7.A

Eva Mikuláčková—8.A

Matěj Zabloudil—8.A

Beáta Moudrá—8.A

Ganvara Pavelková—9.A

Kristýna Čechová—9.B

Amálie Slováková—9.B